

şama sinyalleri vermeye başlamıştır. Benzer durum daha önce 301 için de geçerli olmuştu. Otorite-rizmle iç içe geçmiş "demokrasi"nin içeriği budur.

Yine gerek 12 Eylül kalıntısı, gerek kendi mamulâtları olan pek çok antidemokratik kanun yürürlükte iken hükümet demokratik bir anayasadan bahsetmekte beis görmemektedir. Anayasa tartışmalarını tabana yayma iddiasında olan AKP, otoriter bir siyasal tarza sahiptir. Halkın özgürce konuşamadığı, fikirlerini söyleyemediği bir ortamda ve hele de hiçbir yol temizliği yapılmamışken, yapılacak yeni anayasanın hedefi orta vadede Başbakanı köşke taşımak, uzun vadede de AKP statükosunu pekiştirmek olabilir.

Bu gelişmelerle beraber hükümet eski statükoya karşı mücadelesini şiddetlendirerek sürdürmektedir. Daha evvel bugün tutuklu bulunan birçok generalle ters düşen eski Genelkurmay Başkanı Başbuğ'un tutuklanması, ayırım gözetmeden eski statükonun tüm aktörlerinin tasfiye edilmek istendiğinin göstergesidir. Diğer Genelkurmay Başkanlarının da bu süreçten muaf tutulmayacağını (belki Büyükanıt da dâhil olmak üzere) görmek gerekir.

İçinden geçmekte olduğumuz sürecin bir diğer özgülüğü, dünya metropollerini saran ekonomik krizin çözümlenememiş olması ve giderek de daha fazla derinleşmesidir. Hükümet teğet geçer söylemlerine sarılmaya devam etse de Avrupa'yı sarmakta olan krizin, Avrupa ile ciddi boyutlarda ekonomik ilişkiye sahip olan Türkiye'yi etkilememesi düşünülemez. İhracat gelirlerinin, turizm gelirlerinin büyük kısmı Avrupa kökenlidir. Türkiye bankalarının azımsanmaz bir kısmına Avrupa sermayesi ortaktır. Yunanistan'dan sonra İtalya'nın da girmekte olduğu ağır bunalım, Avrupa'daki kriz dalgasının ölçeğinin artacağı ve bunun Türkiye'yi etkileyeceğinin göstergesidir. Önümüzdeki dönem krize paralel, büyüme hızı düşecek, üretim azalacak ve işsizlik artacaktır. Zaten halkın büyük kısmı ciddi bir işsizlik ve geçim sıkıntısı içinde yaşamaktadır. Türkiye dünyanın gelir dağılımı en bozuk 3. ülkesi konumundadır ve bu süreç derinleşecek gibi görünmektedir. Hal böyleyken asgari ücrete yapılan komik zammın yanında milletvekillerine yapılan astronomik zammın meclisten geçmesi utanç vericidir.

2012 yılı, işçi sınıfı ve emekçiler için 2011'den daha fazla baskı anlamına gelecektir. Sınıfın ekonomik, sosyal hakları her zamankinden daha fazla saldırıya uğrayacaktır. Ciddi siyasal krizlerin de yaşanacağı önümüzdeki günler, mücadele için önemli imkânları da içinde barındırmaktadır.

Dün 33 Kurşun Bugün Uludere Katliamı

Katliam ve Yüzleşme

RIDVAN TURAN

Uludere katliamı Türk devletinin en büyük katliamlarından biri olarak tarihteki yerini aldı. Ancak adı bir türlü konamadı. Aslında varlığı da 12 saat boyunca medya tarafından halktan gizlendi. Katliam 'Irak sınırındaki olay' olarak verildi. Hükümet ve asker katliam karşısında insanın kanını donduran bir kayıtsızlık örneği sergiledi.

35 insanımızın katledilmesi ile ilgili olarak Uludere'ye hareket ederken, bu müessif olayın ağır bir ihmâl, istihbarat hatası ya da teknik hata sonucunda meydana gelmiş olabileceği kanısındaydım. Zira ilk bakışta AKP hükümeti açısından bu türlü bir katliam kendi ayağına sıkmaktan farksızdı. Uludere'ye bağlı Bujeh ve Roboski köylerini ziyaretimizden ve köylülerle konuşmalarımızdan sonra bu katliamın bir plan doğrultusunda uygulamaya konulan taammüden bir toplu katliam olduğu yargısında netleştim.

Yaklaşık 5 saatlik bir yolculuktan sonra bölgeye vardık. Köylerin olduğu bölge dağlarla çevrilmiş, köylerin bir çanağın tabanı gibi çukurda kaldığı, dağların tepesinde ise çok sayıda karakol ve askeri birliklerin olduğu bir bölgeydi. Bu karakollar hem rahatça köyleri denetleyebiliyor hem de sınırdaki hareketlilikleri takip ediyordu. Bu denetim altında, kuşaklar boyunca sınırın bu yanı ile diğer yanı arasında bir sınır ticareti tesis edilmiş durumdaydı. Sanayinin olmadığı, hayvancılığın güvenlik zaafı yarattığı gerekçesiyle iyiden iyiye zayıflatıldığı, tarımsal faaliyetler için yeterli koşulların bulunmadığı bölgede insanları yaşama bağlayan şey sınır ticaretiydi. Her zamanki gibi üç köyden gruplar halinde insan yola çıktı, sınırı aştı, alışverişlerini yaptı ve geri dönmek için harekete geçti. Köylülerin sınır ticareti yaptığı, yerel deyimle kaçığa gittiği, bölgedeki karakolun da bilgisi dahilindeydi. Zaman zaman asker de kendi avantajını alıyor ve gidiş geliş göz yumuyordu. 28.12.2011 günü gruplar geri dönmek için yola çıktıklarında sınıra en yakın grup askerlerce çevrildi ve taciz ateşi açılarak sınırdan içeri girmeleri engellendi. Bir süre sonra arkadan gelenler de onlara katıldı ve kalabalık giderek arttı. Bunun üzerine yükleri bırakarak sınırdan içeri girmek istediler fakat o esnada üzerlerine top ve obüs atışı başladı. Daha sonra hükümet adına açıklama yapan kendisi de bir Kürt olan Hüseyin Çelik büyük çapta sigara kaçakçılığı yapan bu gruba uyarı amacıyla top ve obüs

atışı yapılmıştır diyecekti. Bunun üzerine grup saklanmaya çalıştı. O esnada gelen dört F-16 uçağı bölgeyi bombalar ve roketlerle yaktı, kavurdu. Olayda çoğu çocuk olmak üzere 35 kişi yanarak ve parçalanarak öldü. Cesetlerin çoğu parçalanmıştı. Saldırıdan biri yaralı olmak üzere 3 kişi kurtulabildi. Oysa köy ahalisi gelenlerin kendi çocukları olduğu ve içlerinde PKK'li olmadığına dair defalarca askeri birliği aramış ve bilgi vermişti. Görüşükleri askeri yetkili "Sizin çocuklarınızı orada ne işi var?" diye cevap verdi.

Köylülerin çabaları sonuç vermedi. Aileler ceset parçalarından puzzle yaparak evlatlarını tamamlamaya çalıştı.

Olaydan sağ kurtulan H.Encü insansız hava aracının kendi üslerinde uçtuğunu fark ettiklerini söylüyor. Yine köylülerin ortak beyanı askerin gidişten ve dönüşten bilgi sahibi olduğu yolunda. Herkes top atışları karşısında askeri birliğe haber verildiğini söylüyor. Yani asker her şeyi biliyor, buna karşın sınırı kapatıyor. Bir diğer beyan bu gidişin son kaçak olduğu yolunda bir söylentinin birkaç gün evvelden ortalıkta dolaştığı yolunda.

Şimdi soralım;

Elektronik izleme, denetleme yöntemlerinin bu denli geliştiği bir dönemde, insansız hava araçları ile anında istihbarat sağlandığı, net ve yorum dahi gerektirmeyen bilgilere ulaşılabildiği bir "terörle mücadele" evresinde bu olup bitenin teknik bir hata olduğuna kim inanır?

Hadi diyelim insansız hava araçları hata yaptı, kimse bölgedeki askeri birime sormuyor mu gelenlerin kim olduğunu? Ayrıca askeri birimin sınırdakilerin köylüler olduğunu bildiği halde top ve obüs atışlarına devam etmesini nasıl yorumlamalı?

Uludere'de öldürülen bir köylünün beş çocuğu.

Bölgenin acısını paylaşmak için 5 Ocak günü HDK yürütmesinin ön ayak olduğu bir organizasyonla kişisel çağrılar sonucu aralarında Aynur Doğan, Sebahat Tuncer, Julide Kural, Levent Tüzel, İlkay Akkaya ve Rıdvan Turan'ın da olduğu bir çok aydın, yazar, sanatçı ve siyasetçiden oluşan kalabalık bir grup katliamdan birkaç gün sonra Uludere'ye ulaştı. Grup Uludere'den dönüşte İstanbul'da bir basın toplantısıyla değerlendirmelerini paylaştı ve Uludere'de yaşananların bilinçli bir katliam olduğunun, hükümetin bu katliamın üstünü örtmeye çalıştığının altını çizerek ve bir an önce sorumluların yargılanması istedi.

Söylenebilecek pek çok şey var ama tüm yollar aynı yere çıkıyor; bu bir katliam ve planlı, programlı bir katliam...

“Irak sınırındaki olay” hakkında

Uludere katliamı Türk devletinin en büyük katliamlarından biri olarak tarihteki yerini aldı. Ancak adı bir türlü konamadı. Aslında varlığı da 12 saat boyunca medya tarafından halktan gizlendi. Katliam “Irak sınırındaki olay” olarak verildi.

CNN kanalı yöneticilerinden birisi yayın esnasında rejiyi basarak bu haberin girmesini engellemeye çalıştı. SKY Türk, NTV gibi haber kanalları haberi sansür ettiler ve uzun saatler boyunca görmediler.

Ana akım medyada katliam sıradan bir asayiş olayıymış gibi verildi. Katliam bütün boyutlarıyla ele alınıp haberleştirilmeden evvel hükümetin ve askerinin olay hakkındaki değerlendirmesi ekranlara taşındı. Irak sınırındaki olayın ne olduğundan evvel, halkta askerinin de hükümetin de kusursuz davranmış olduğu peşin hüküm yaratılmak istendi. Aslında yaratıldı da. İstanbul'da çok daha küçük boyutta bir olay yaşanmış olsa belki yılbaşı kutlamaları iptal edilebilirdi. Ancak 35 masumun katledilmesi eğlenceleri hiç etkilemedi. Kimse oralı bile olmadı. Bunun bir sebebi medyanın hükümet ve askerle ortaklaşa yarattığı psikolojik atmosfer idiyse, bir diğer tarafı da bu ülkede ne yazık ki Kürtlerle Türklerin duygusal olarak birbirinden kopmasıydı.

Hükümet ve asker katliam karşısında insanın kanını donduran bir kayıtsızlık örneği sergiledi.

Genelkurmay Başkanlığı olayla ilgili olarak “sınır ötesinde Sinat-Haftanın'e takviye maksadıyla çok sayıda terörist gönderildiği bilgisi alındığı, örgüt elebaşlıklarının da bulunduğu terörist grupların bölgede bir araya geldikleri ve sınır hattındaki karakol ve üs bölgelerimize yönelik saldırı hazırlığı içinde oldukları anlaşıldığı, bu bilginin İnsansız Hava Aracı görüntüleri ile tespit edildiği, grubun tespit edildiği bölgenin teröristler tarafından sıkça kullanılan bir yer olması ve olayın meydana geldiği yer, bölücü terör örgütünün ana kamplarının konuşlu olduğu, sivil

yerleşim bulunmayan, Irak kuzeyindeki Sinat-Haftanın bölgesi olduğu” açıklaması yaptı. Oysa ne bölge geçiş bölgesiydi ne de Haftanın'e yakındı.

Hükümet adına açıklama yapan H. Çelik ise “İlk etapta terörist oldukları zannı ile saldırı yapıldığı ancak bu şahısların büyük çapta sigara kaçakçıları olduklarının tespit edildiği ve bunun bir operasyon kazası olduğu” yönündeydi. Ortada büyük boyutlu bir sigara kaçakçılığı da yoktu. (Bu söylem kaçakçılık gelirin PKK'ye gittiği imasını taşıyor)

Hükümet kendi sorumluluğunu üstlenerek işe özür dilemekle başlamak yerine yavuz hırsız misali BDP başta, konuyla ilgili yazan çizen ve hükümet gibi tutum takınmayan kesimlere saldırıya başladı. BDP'nin üzüntüsünün sahte olduğu, esas amaçlarının halkı galeyana getirmek olduğu, gözyaşlarının timsah gözyaşları olduğu söylendi. Başbakan açıkça katliam diyenleri tehdit etti.

Hükümetin aradan on günden fazla zaman geçmiş olmasına karşın olayı ortaya çıkarmak adına yaptığı hiçbir şey olmadı. Sadece bir albayı görevden almakla yetindi. Hiçbir mantıklı açıklama yapılamadı.

Hal böyle olunca da senaryolar birbirini kovalamaya başladı. Taraf ve Yeni Şafak vb. gazetelerin köşe yazarları başta olmak üzere bir kesim yazar tarafından ordu içinde Ergenekoncu bir damarın var olduğu ve katliamı hükümeti zor durumda bırakmak için bu ekibin yaptırdığı iddia edildi. Kimileri istihbaratın MİT tarafından verildiği ve MİT'in hükümet karşıtı bir tertip içinde olduğunu söyledi. Daha uçta ise bu tertibin PKK tarafından düzenlenen bir tertip olduğunu iddia edenler çıktı. Hükümet yanlısı medya, hükümeti temize çıkarmak için dokuz takla attı.

Dün olsaydı her şey çok kolay olabilirdi. Ancak ordunun hükümet denetimine alındığı bir süreçte “ordunun içindeki odaklar” söyleminin bir ikna ediciliğinden bahsetmek olanaksızdı. Daha dün Genelkurmay Başkanı olan zatı tutuklayıp cezaevine gönderecek denli bir siyasi iradeye sahip olan hükümetin bu olayın siyasi sorumluluğunu başka yerlerde araması ya da yanlış basın başta başka yerlere işaret etmesinin bir inandırıcılığı olamazdı. Dolayısıyla köylülerin tanıklıklarının yanı sıra olağan siyasi mantık gereğince de kat-

liamı yapan hükümet ve genelkurmaydan başkası değildi.

Şimdi sonuca gelelim. Hükümet sözcüleri durumun tetkik edilmekte olduğunu ve elde edilecek sonuca göre tutum alınacağını, özür dileneceğini söylüyorlar. Aslında köylülerin ne özür ne de tazminat umurlarında. Ancak belli ki hükümet mağdurların ellerine 3-5 kuruş tutuşturmak suretiyle meselenin AİHM'e taşınmasını ve daha büyük gürültülere yol açmasını engellemeye çalışacak. Allah aşkına bir özür dilemek için beklemenin anlamı nedir? Bu insanları Japon uçakları mı vurdu? Katliama ihmal bile neden olmuş olsa, öncelikle çıkıp özür dilemek gerekmez mi? Dersim katliamıyla yüzleştiğini söyleyen hükümet bu katliam için neden bir özrü çok görüyor? Dahası bir an evvel unutulsun diye hamleler yapıyor. Yandaş kalemler adeta emir almış gibi hep beraber tutuklanan Genelkurmay Başkanı ile ilgili yazıyorlar. Başkasının yaptığı bir katliamla yüzleşmek kolaydır, (onunla bile bir yüzleşmeden bahsedilemez, daha çok bir politik manevradır söz konusu olan) acaba bir katliam kaçınıcı seneyi devirince yüzleşmeyi, en azından bir özrü hak eder?

Şimdilik neden o köylülerin hedef seçildiği, bu durumun korucu olan köyün köylülerinin büyük çoğunluğunun BDP'ye oy vermesiyle bir ilgisinin olup olmadığını bilemiyoruz. Ancak bunun tereddüte mahal bırakmaksızın işlenmiş taammüden bir katliam olduğuna şüphe yok.

Güneş balçıkla sıvanmaya çalışılsa da tarih bu katliamı 33 kurşun katliamının yanına, birilerini de General Muğlalı'nın yanına göndermiştir.

İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin Bugün gazetesine verdiği bir mülakatta, katliamdan bahsederken, “Onların (BDP'yi kastediyor) gözyaşları bundan sonra örgütün kaçakçılık gelirlerinin azalacağını görmelerindedir.” demiş.

Demek ki, bizim özür beklentilerimiz boş ve demek ki İçişleri Bakanı, katledilen insanların PKK'ye (kaçakçılık yapmak suretiyle) gelir sağlayan kaçakçılar olduğunu ve bu nedenle de taammüden öldürüldüklerini, benzer vakaların da terörle mücadele adına bundan böyle tekrarlanacağını söylüyor.

İşte benim de yukarıda anlatmak istediğim şey özetle bu...

